

YLÖJÄRVI MIKKOLA

Rautakautisen kalmiston
kaivaus
Seija K. Sarkki 1975

Ylöjärvi Mikkola

Rautakautisen kalmiston kaivaus 1975

Kylä: Soppeenmäki; tila: Mikkola, terveystalon tontti (tontin n:o AK 213), rekisterinumero 4⁷⁸

Maanomistaja: Ylöjärven kunta, osoite: 33480 Ylöjärvi

Peruskartta 2123 06 1:20000 Ylöjärvi, painettu 1960

Kaivausalueen koordinaatit: x = 6826 70

y = 478 86

z = 125-127 mpy.

Paikalta ovat löydöt: KM 19693:1-309.

Aikaisemmat löydöt: KM 3038, 3150, 14553, 14622:1-445, 14967:1-143, 18499:1-6, 19162.

Aikaisemmat tutkimukset: Esko Sarasmon tarkastus 1959, C. F. Meinanderin tarkastus 1959, Helmer Salmon kaivaus 1959, Pirkko-Liisa Lehtosalon kaivaus 1960, Mirja Koskimiehen kaivaus 1971 sekä Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilanderin kaivaus 1972. Tampereen Seutukaavaliiton luettelo 1973, Ylöjärvi n:o 24. Liitteet 1-7 ovat kertomukseen liittyviä karttoja.

Liitteet 8-15 ovat kuvatauluja, joissa on valokuvat negatiiveista ff. 44289-44332.

Diapositiivit on luetteloitu numeroilla 1462-1482.

Luettelo kartoista, kuvatauluista ja diapositiiveista on liitteenä kertomuksen lopussa.

Diar. 30.09.1975.

Ylöjärven Mikkolan kalmistoalue on varmasti tunnettu jo vuodesta 1959 lähtien, jolloin ensimmäiset esineet (KM 14553) löytyivät kaivettaessa vesijohto-ojaa Soppeenmäestä pitäjän keskukseen. Paikalla kävivät tällöin maisteri Esko Sarasmo Hämeen museosta ja myöhemmin tohtori C. F. Meinander Kansallismuseosta. Mikkolan viikinkiaikaisella kalmistoalueella on suoritettu kaivauksia useaan otteeseen. Nyt suoritettu kaivaus tuli ajankohtaiseksi, kun Ylöjärven kunnalla on tarkoitus rakentaa Ylöjärven-Kurun terveyskeskus tontille n:o AK 213, joka koillisosastaan jää rauhoitusalueen rajojen sisäpuolelle. Ylöjärven kunnan myöntämän määrärahan suuruus oli 40.000 mk, ja tutkimus paikalla suoritettiin 21.07.-31.08.1975 osittain koekaivauksen luontoisena, osittain varsinaisena tasokaivauksena.

Ylöjärven Mikkolan kalmistoalue sijaitsee entisen Mikkolan tilan mailla, jotka nykyisin ovat lähes kokonaan Ylöjärven kunnan omistuksessa, vanhan Tampere-Vaasa valtatie molemmin puolin, Ylöjärven kirkosta noin 1 km kaakkoon. Uusi Tampere-Vaasa valtatie eli valtatie n:o 3 kulkee kalmistoalueen koillispuolella noin 100 metrin päässä, siitä edelleen noin 60 metriä koilliseen on Keijärvi. Tampereelta on paikalle matkaa noin 11 km. Kesän 1975 kaivausalue sijaitsee ko. kalmistoalueen eteläosassa, vanhan Tampere-Vaasa tien lounaispuolella, Mikkolan entisellä heinäpellolla. Itse kaivauspaikka on suhteellisen tasainen, loivasti Keijärveen päin viettävä, juolavehnää kasvava pelto. Mutta maasto nousee melko jyrkästi noin 200 metriä kaivauspaikasta lounaaseen sijaitsevaa Teivaalanharjua kohti (liite 1, liite 8: kuvat 1 ja 2, liite 9: kuva 3).

Suunniteltujen koeojien kohdalle (liite 2) tehtiin ensin muutama koekuoppa, jotta saataisiin selville turve- ja multakerroksen vahvuus.

Turve oli melko ohut, mutta multakerros osottautui tehtyjen koekuoppien perusteella paikoin jopa 50 cm:n vahvuiseksi, yleensä sen vahvuus oli noin 30 cm. Multakerroksen paksuuden ja kovuuden vuoksi katsottiin parhaaksi poistaa turpeen ja osan multakerrosta suunniteltujen koeojien kohdalta ensin koneellisesti ja vasta sen jälkeen lapioilla. Alueelle oli tarkoitus tehdä ristikkäin koeojia (liite 2) ja vasta sen jälkeen laajentaa, mikäli siihen olisi aihetta. Kiintopisteeksi valittiin kaivausalueen koillisreunassa, aivan maantien vieressä sijaitsevan kaivon kansi (liite 1). Sen lukemaksi saatiin 214 koneenpaikasta 1 ja 102 koneenpaikasta 2. Koneenpaikkaa 2 käytettiin ainoastaan otettaessa vaaituslukuja koeojista V ja VI. Kaivetun alueen laajuus oli noin 1500 m².

Ensimmäinen koeoja avattiin maantien suuntaisesti, siitä noin 5 metriä lounaaseen suunnassa luode-kaakko. Ojan pituus oli 34 m ja leveys 2 m. Koeojat II, III, IV avattiin kohtisuoraan ojaa I vasten (liitteet 1 ja 2). Viimeksi mainitut koeojat vedettiin 2 metrin levyisinä rauhoitetun alueen rajaan asti siten, että oja II kulki runsaan metrin päässä Rauha Mikkolan rajasta ja ojat III ja IV siitä kaakkoon 12 metrin välein (liitteet 1 ja 2). Kun turve ja osa ruokamullasta oli koneellisesti poistettu näiltä kohdilta, tehtiin osaan ko. alueesta paalutus 2x2 metrin ruutuihin (liitteet 1 ja 2). Sen jälkeen loppu multa poistettiin lapioilla. Myös paaluttamattomalta alueelta poistettiin multa hiekkaan asti lapioilla.

Mullan alta paljastui hieno, lähes kivetön, punertavanruskea hiekka, joka suunnilleen puolessavälissä lounaaseen päin lounas-koillinensuuntaisia koeojia muuttui aivan vaaleaksi. Kiveystä ei ollut juuri ollenkaan havaittavissa, lukuunottamatta muutamia luonnonkiviä siellä täällä, varsinkin koeojassa II. Paikoin, varsinkin alueen koillisreunassa oli epämääräisen muotoisia likamaa- ja hiili-läiskä. Niistä ja niiden lähetyviltä löytyi jonkinverran palaneita luunsiruja. Palanutta savea löytyi lähes koko alueelta.

Tässä vaiheessa ei vielä ruvettu laajentamaan kaivausalueita, koska vaikutti siltä, että kalmisto ei jatkuisikaan tänne asti ja koska myös edellisen kaivauksen tulokset viittasivat samaan suuntaan. Koeojaa I ja koeojien II, III ja IV kaakkoispäätä päätettiin kuitenkin varmuuden vuoksi syventää niiden ruutujen kohdalta, jotka on merkitty liitteeseen 2. Tämä toimenpide tuottikin tuloksia. Ensimmäistä varsinaista kerrosta kaivettaessa huomattiin, että jo mullan alta esiin tulleet tummat läikät suurenivat ja ne keskittyivät selvästi koeojaan I (liite 4:1, liite 9: kuvat 4 ja 5) sekä koeojien III ja IV koillispäähän (liitteet 4:1 ja 5, liite 9: kuva 7). Sen sijaan koeoja II oli muutamia palaneita luun- ja savenpalasia lukuunottamatta löydötön. Koeojasta IV ilmestyi ensimmäistä kerrosta kaivettaessa kaksi lähes itä-länsisuuntaista, hieman yli metrin mittaista ja puolen metrin levyistä, lähes suorakaiteen muotoista läiskää, aivan ilmeisiä ruumishaudan jälkiä, joista toinen jatkui avaamattomalle alueelle länteen päin (liite 5, liite 10: kuva 8) sekä koeojan III koillispäältä, ruudusta 116/96 löytyi keramiikan palasia ja palanutta luuta siinä olevasta tummasta läiskästä. Ko. tummat alueet näyttivät jatkuvan vielä avaamattomille alueille. Tämän vuoksi katsoin tarpeelliseksi avauttaa kunkin koeojan välisen alueen kaivausalueen maantien puoleisesta reunasta lähtien 12 metrin leveydeltä sekä lisäksi koeojan IV luoteispuolelta ruudut 128/82-84 ja ruudut 132/80-96 koeojan IV kaakkoispuolelta. Alueen avaamistapa näkyy parhaiten liitteistä 1 ja 2.

Tämän jälkeen koko alue kaivettiin ensimmäiseen tasoon ja voitiin tehdä seuraavat havainnot: Koeojien II ja III väliseltä alueelta löytyi melko runsaasti palanutta luuta ja palanutta savea sekä muutamia rautanauvoja ja joitakin saviastian palasia. Mutta ne neljä ympäristöään hieman tummempaa, epämääräisenmuotoista läiskää, jotka tulivat näkyviin heti mullan alta, hävisivät ensimmäistä kerrosta kaivettaessa. Niiden vahvuus oli vajaa 10 cm. Myös löydöt loppuivat täältä alueelta. Tästä kohdasta en katsonut tarpeelliseksi piirtää tasokarttaa.

Koeojien III ja IV väliseltä alueelta paljastui heti mullan alta yhtenäinen, epämääräisenmuotoinen, punaruskea läiskä ruuduista 122-128/88-92 sekä sieltä täältä hiilensekaisia likamaaläiskiä. Alueella ei ollut yhtään kiveystä. Maa oli kauttaaltaan vaaleahkoa, punertavaa, hienoa hiekkaa (liite 5). Koko alueelta löytyi palanutta ja maatunutta luuta sekä palanutta savea ja rautanauloja. Ruudussa 116/96 näkynyt tumma läiskä näytti ensimmäistä kerrosta kaivettaessa muuttuvan palaneeksi hiesuksi. Se ulottui myös ruutuihin 114/96 ja 118/96 (liite 4:1). Sen koko oli noin 3x1,70 metriä. Siitä löytyi melko runsaasti keramiikkaa ja palanutta luuta sekä sulaneita pronssipalasia. Aivan ensimmäisen kerroksen yläosasta tuli esiin fasetoitunuppisen, pronssisen hevosenkenkäsoljen katkelma (KM 19693:152) sekä pyöreä, yhdeltä sivulta litteä, punnusta muistuttava rautapallo (KM 19693:154). Toista kerrosta kaivettaessa läiskä muuttui mustanruskeaksi likamaaksi, jossa oli hiiltä joukossa. Se pieneni kooltaan huomattavasti, ollen nyt noin 2x0,50 metriä (liite 4:2, liite 12: kuvat 12 ja 13) ja melkein suorakaiteen muotoinen. Keramiikkaa löytyi edelleen, sen sijaan metallilöydöt loppuivat. Kolmannesta kaivauskerroksesta ei enää tullut löytöjä, ja läiskä pieneni edelleen (liite 12: kuva 14). Vaikka löytöjä ei enää tullutkaan, kaivettiin edelleen alas päin, jotta saataisiin selville kuopan syvyys. Tumma alue pieneni kartiomaisesti ja hävisi lopulta kokonaan noin 60 cm:n syvyydessä laskettuna multakerroksen alta lähtien. Edellä mainitun läikän vieressä, sen lounaispuolella oli pienehkö, löydötön likamaa-alue, jossa oli nokea ja maatunutta puuta (liite 4:1, liite 12: kuva 12). Se hävisi kuitenkin toista kerrosta kaivettaessa, ollen vahvuudeltaan hieman yli 10 cm.

Ruudusta 122-128/88-92 mullan alta esiin tullut tumma, punaruskea alue, joka oli kooltaan noin 3x6 metriä, pieneni jonkin verran ensimmäistä kerrosta kaivettaessa (liite 5). Ruudun 122/90 koillisnurkasta, ruudusta 124/90 ja ruudun 124/92 lounaisreunasta vajaan neliömetrin suuruiselta alueelta löytyi melko runsaasti pronssispiraaleita, sulaneita pronssipalasia ja sulaneita lasimassahelmiä. Löydöt loppuivat ensimmäisen kaivauskerroksen alaosassa. Maa tällä kohdalla oli likamaata, hieman punertavaa, sekin hävisi ensimmäistä kerrosta kaivettaessa. Ruudun 128/92 itäreunasta, heti multakerroksen alta, aivan puhtaasta hiekasta, erillään muista löydöistä, tuli esiin E-tyypin keihäänkärki (KM 19693:246).

On aivan ilmeistä, että se on peltoa muokattaessa kulkeutunut paikalle muulta alueelta.

Koko alue kaivettiin edelleen alas päin yhtenä tasona. Likamaaläikät pieneni-
vät, samoin punertava läiskä. Viimeksi mainittu ei myöskään enää ollut yhte-
näinen (liite 10: kuva 9, liite 11: kuvat 10 ja 11. Karttaa en katsonut tarpeel-
liseksi). Löytöjä ei myöskään enää tullut. Kolmatta kerrosta kaivettaessa läikät
häipyivät kokonaan, ja niiden vahvuus oli noin 20 cm. Ruutujen 126-128/86-88
likamaa- ja nokiläikät (liite 5) olivat täysin löydöttömiä ja vain hieman yli
10 cm:n vahvuisia. Ruutujen 130-132/88-90 rajalla oli pienehkö, läpimitaltaan
noin 1/2 metriä, likamaa-alue heti mullan alla, ja siitä löytyi runsaasti kera-
miikan palasia ja palanutta luuta. Sen vahvuus oli kuitenkin vain noin 10 cm.
Myös ruumishautojen kohdat kaivettiin vielä tässä vaiheessa yhtäaikaan muun
alueen kanssa, jotta saataisiin parempi kokonaiskuva alueesta.

Hautojen suhde noki- ja likamaaläiskisiin selviää hyvin liitteestä 4 sekä liittees-
tä 10: kuvasta 9 ja liitteestä 11: kuvasta 10. Kummatkin haudat vaikuttivat
ensin aivan lapsen ruumishaudalta, mutta osottautuivat eläinten haudoiksi.
Kummankin ääriiviivat tulivat näkyviin vasta ensimmäistä kerrosta kaivettaessa.

Hauta I oli kooltaan noin 100x60 cm. Se erottui tummana, hiilensekaisena,
itäpäästään vaaleana, lähes suorakaiteen muotoisena ja lähes itä-länsisuuntai-
sena läiskänä selvästi ympärillä olevasta punertavasta hiekasta. Sen koillis- ja
luoteisnurkassa oli hieman maatunutta puuta ja sen reunoilla hiiltyneitä jälkiä
(liite 6, liite 13: kuva 15). Hauta kaivettiin noin 10 cm:n kerroksina ja muutok-
set ja löydöt merkittiin karttaan (liite 6). Ensimmäisestä kerroksesta ei tullut
löytöjä, mutta kun toinen kerros oli kaivettu, pisti haudan länsipäästä esiin
maatuneen luunpalasen kulma (liite 13: kuva 16). Se näytti jatkuvan alas päin.
Kolmatta kerrosta kaivettaessa kävi ilmi, että haudan länsipäässä oli jonkin
eläimen jalkojen luita (KM 19693:295).

Tässä vaiheessa ei vielä ole selvitetty, mikä eläin on kysymyksessä. Näytti
siltä, että eläin olisi maannut kyljellään haudassa (liite 13: kuvat 17 ja 18,
liite 6). Siitä ei kuitenkaan ollut jäljellä enää kuin mainitut jalkojen luut,
lukuunottamatta muutamia kellertäviä ja tahmean tuntuisia läiskiiä haudan
pohjoisreunassa ja itäpäässä, jotka ilmeisesti olivat maatuneen luun jättämiä

jälkiä (liite 6). Tumma alue jatkui lähes samansuuruisena, jonkin verran pienentyneenä haudan pohjaan asti. Hautakuopan suurin syvyys oli 40 cm ja matalin se oli länsipäästä, vain hieman yli 20 cm. Melkein sen vieressä eteläpuolella oli noin 70x40 cm:n suuruinen likamaa- ja nokiläiskä. Se oli löydötön ja ulottui kartiomaisesti pieneten noin 30 cm:n syvyyteen.

Hauta II oli samansuuntainen ja lähes samankokoinen kuin hauta I, kooltaan noin 120x50 cm. Sekään ei näkynyt heti multakerroksen alta, vaan tuli esiin suorakaiteen muotoisena, ympäristöään tummempana läiskänä vasta ensimmäistä kerrosta kaivettaessa (liite 7, liite 14: kuva 19). Hauta II kaivettiin samalla tavalla kuin hauta I. Toisessa tasossa tuli näkyviin maatuneita luita haudan länsi- ja eteläreunasta (liite 14: kuva 20). Ne näyttivät jatkuvan alas päin. Kaivamisen edetessä merkittiin kartalle (liite 7) haudan rajojen muutokset ja muut havainnot. Huomattiin, että haudasta paljastuu todennäköisesti melko ehjä luuranko ja kaivettiin niin syvälle, että se saatiin kokonaan näkyviin. Se osotautui eläimen luurangoksi, joka oli asetettu hautaan oikealle kyljelleen, päätänsä päin (liite 7, liite 14: kuvat 21 ja 22, liite 15: kuvat 23 ja 24). Suurin osa luurangosta oli erittäin hyvin säilynyt ja se saatiin lähes kokonaan talteen (KM 19693:296). Eläintä ei ole vielä tunnistettu. Muita löytöjä haudasta ei tullut. Hautakuopan syvyys oli noin 40 cm. Haudan itäpään vieressä oli noin 50x50 cm:n suuruinen likamaa- ja nokiläiskä kuten haudan I vieressäkin. Se oli löydötön, ja sen syvyys oli hieman yli 10 cm.

Tämän jälkeen tehtiin vielä kaksi koeojaa rauhoitusalueen kaakkoisosaan (liite 1). Koeoja V, 25x2 metriä, tehtiin samansuuntaiseksi kuin koeoja I ja sen jatkeeksi luode-kaakko suuntaisesti tavalla, joka näkyy liitteistä 1 ja 2. Koeoja VI, 30x1-2 metriä, tehtiin kohtisuoraan oja V vasten. Myös täältä poistettiin turve ja multakerroksen päälliosa koneellisesti. Vaalea hiekka, jossa oli punertavia läiskä, tuli esiin noin 30 cm:n syvyydessä. Ojasta V kaivettiin ensimmäiseen tasoon vain ruudut 162-180/98 (liite 15: kuva 25). Löytöinä saatiin muutama palanut savenpala ja jonkin verran palanutta luuta. Ojassa VI havaittiin pari pyöreähköä, läpimitaltaan noin 50 cm:stä nokiläikkää (liite 15: kuva 26), joista kummastakin löytyi simpukankuoren palasia. Läikät olivat vahvuudeltaan noin 10 cm.

Lopuksi tehtiin vielä koekuopat I-VII varsinaisen kaivausalueen kaakkoispuolelle (liite 1 ja liite 2). Kuoppien koko oli 1x2 metriä ja niiden sijainti toisiinsa ja varsinaiseen kaivausalueeseen nähden selviää parhaiten liitteestä 2. Kuopista poistettiin turve ja multakerros, alta tuli näkyviin puhdas, hieman punertava hiekka. Löytöjä ei tullut, ja katsoin, että varsinaisen kaivausalueen ja koepojien V ja VI välistä aluetta ei enää ole syytä avata.

Varsinaista kulttuurikerrosta ei mielestäni voi sanoa olleen tällä paikalla. Punertava hiekka, jota oli alueen koillisosassa on nähdäkseni luontaista tälle seudulle, toisaalta se saattanee johtua kalmistosta. Löydöt keskittyivät selvästi varsinaisen kaivausalueen koillisosassa olleille likamaa- ja nokialueille ruuduissa 104-110/90-96, 116-128/88-92, 128-130/82-84, 130/88, 132/88-92. Tällaisia alueita oli kaikkiaan yhdeksän, ja niiden vahvuus vaihteli 10 cm:stä 40 cm:iin. Löydöt olivat melkein aina heti mullan alla ja siitä alas päin enintään 10 cm, paitsi haudoissa I ja II olleet luut, jotka olivat yli 20 cm ja 20-40 cm syvyydellä mullan alta. Löytökeskittymiä voitaneen pitää lukuunottamatta hautoja I ja II polttohautausten jäänteinä ja nyt kaivettua aluetta koko Mikkolan kalmiston äärimmäisenä reuna-alueena. On myös hyvin todennäköistä, että pellonmuokkaukset ovat vahingoittaneet kalmiston päällimmäisiä osia. Nyt tutkitut alueet voidaan vapauttaa rauhoituksesta, ja kalmistoa voi rauhoitusalueen tässä reunassa olla jäljellä enää vain nyt kaivetun alueen ja vuosien 1959-60 kaivausalueen välissä päätellen viimeksi mainittujen kaivausten tuloksista. Kesän 1975 kaivausalueen luoteisreunan profiilissa en havainnut mitään merkkejä muinaisjäännöksistä, mikä ei suinkaan todista sitä, että välialueella ei enää olisi kalmistoa. Ovathan löytökeskittymät tähän mennessä tutkituilla alueilla olleet erittäin harvassa. Löydöt tuskin tulevat olemaan kovin huomattavia vielä tutkimattomalla alueella (liite 1).

Helsingissä 27.1.1976

Seija K. Sarkki

Seija K. Sarkki

ts. tutkija

LIITE Ylöjärven Mikkolan kaivauskertomukseen

Seija Sarkki 1975

Luettelo liitteinä olevista kartoista ja kuvatauluista:

Liite 1 Yleiskartta, ote asemakaavakartasta 1:2000

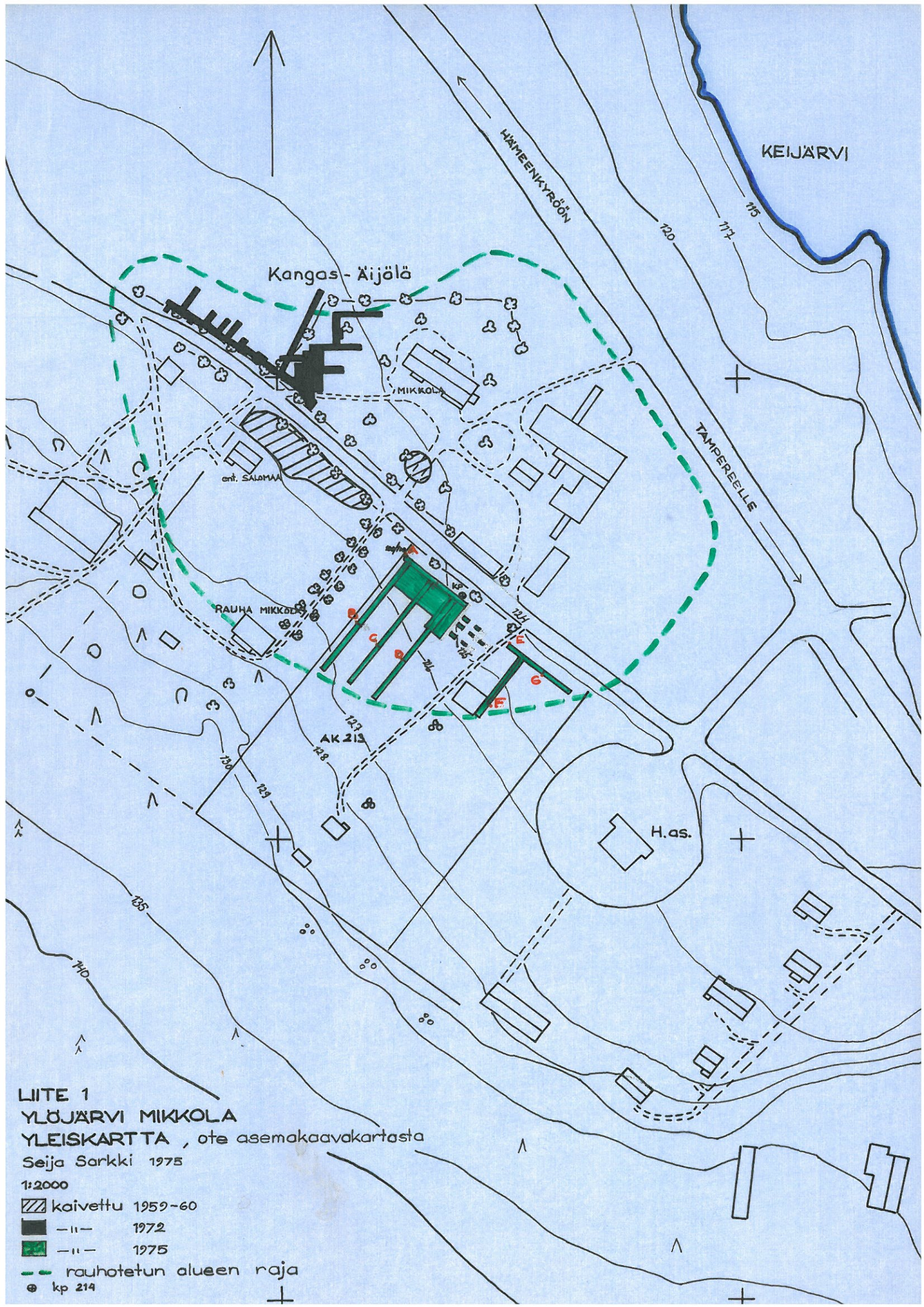
- " 2 Pinta- ja pohjavaaitukset
- " 3 Liitteiden sijainti
- " 4:1 Taso 1, ruudut 114-122/92-98
- " 4:2 " 2, ruudut 112-120/96-98
- " 5 Taso 1, ruudut 122-130/82-92
- " 6 Hauta I
- " 7 Hauta II
- " 8 Yleiskuvia kaivausalueesta, kuvattu itäkaakosta ja eteläs-
tä (neg. 44289-44295)
- " 9 Yleiskuva, kuvattu itäkaakosta; koeojat I: taso 1, 2, III
(neg. 44296-44306)
- " 10 Koeoja IV: taso 1, ojien III ja IV välinen alue: taso 2
(neg. 44307-44311)
- " 11 Ojien III ja IV välinen alue: taso 2, kuvattu idästä ja itä-
kaakosta (neg. 44317-44318)
- " 12 Ruudut 116-118/94-96 eri kaivausvaiheissa (neg. 44312-44315)
- " 13 Hauta I eri kaivausvaiheissa (neg. 44321-44324)
- " 14 Hauta II eri kaivausvaiheissa (neg. 44325-44328)
- " 15 Luuranko haudassa II, koeojat V ja VI (neg. 44329-44332)

LIITE Ylöjärven Mikkolan kaivauskertomukseen
Seija Sarkki 1975

Dialuettelo

- 1462 Mikkolan kalmistoaluetta, kuvattu itäkaakosta
1463 " " " etelästä
1464 " " " "
1465 " " etualalla koeojat V ja VI, kuvattu itä-
kaakosta
1466 Etualalla ruudut 116/94-96 1. taso, kuvattu itäkoillisesta
1467 Ruutu 116/96 2. taso, kuvattu itäkaakosta
1468 Osa ruuduista 116/92-94 1. taso, kuvattu idästä
1469 Ruutu 120/98 1. taso, kuvattu itäkaakosta
1470 Ruudut 128-132/80-92 2. taso, kuvattu itäkoillisesta
1471 Ruudut 126-128/84-92 2. taso, " "
1472 Ruudut " " " , kuvattu pohjoiskoillisesta
1473 Ruudut 130/82-90, 128-130/82-86 2. taso, kuvattu idästä
1474 Hauta I 1. taso, kuvattu länsiluoteesta
1475 Sama 2. taso, kuvattu länsiluoteesta
1476 Sama 3. taso, kuvattu itäkaakosta
1477 Luut haudassa I, 3. taso, kuvattu etelälounaasta
1478 Hauta II 1. taso, kuvattu itäkaakosta
1479 Sama 2. taso, " "
1480 Haudan II eläin kokonaan esiin kaivettuna, kuvattu pohjois-
kollisesta
1481 Sama kuvattu hieman pohjoisemmasta kuin edellä
1482 Sama kuvattu itäkaakosta

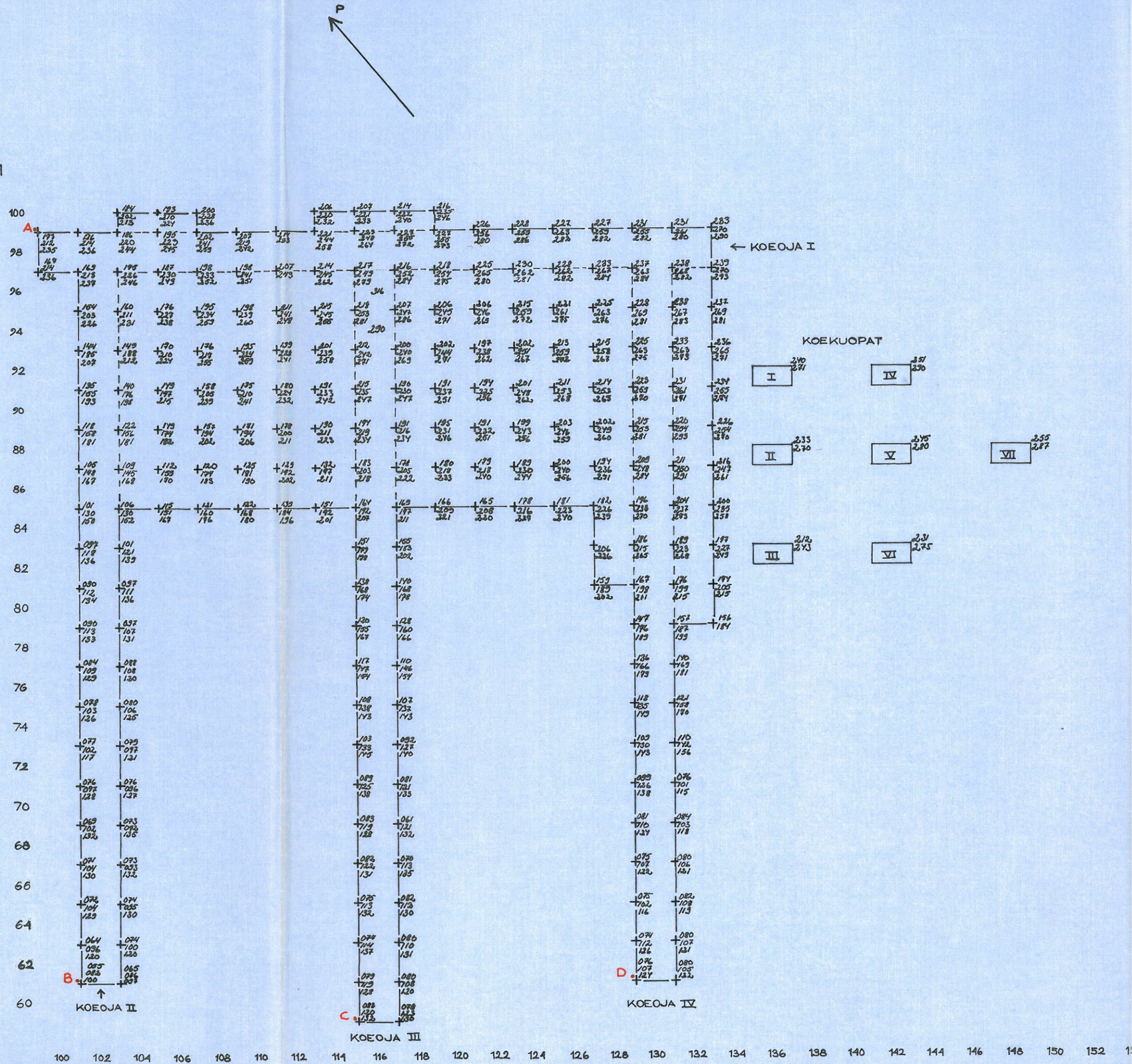
LIITE 1
 YLÖJÄRVI MIKKOLA
 YLEISKARTTA, ote asemakaavakartasta
 Seija Sarkki 1975

- 1:2000
- kaivettu 1959-60
  - -"-" 1972
  - -"-" 1975
  - rauhoitetun alueen raja
  - kp 214

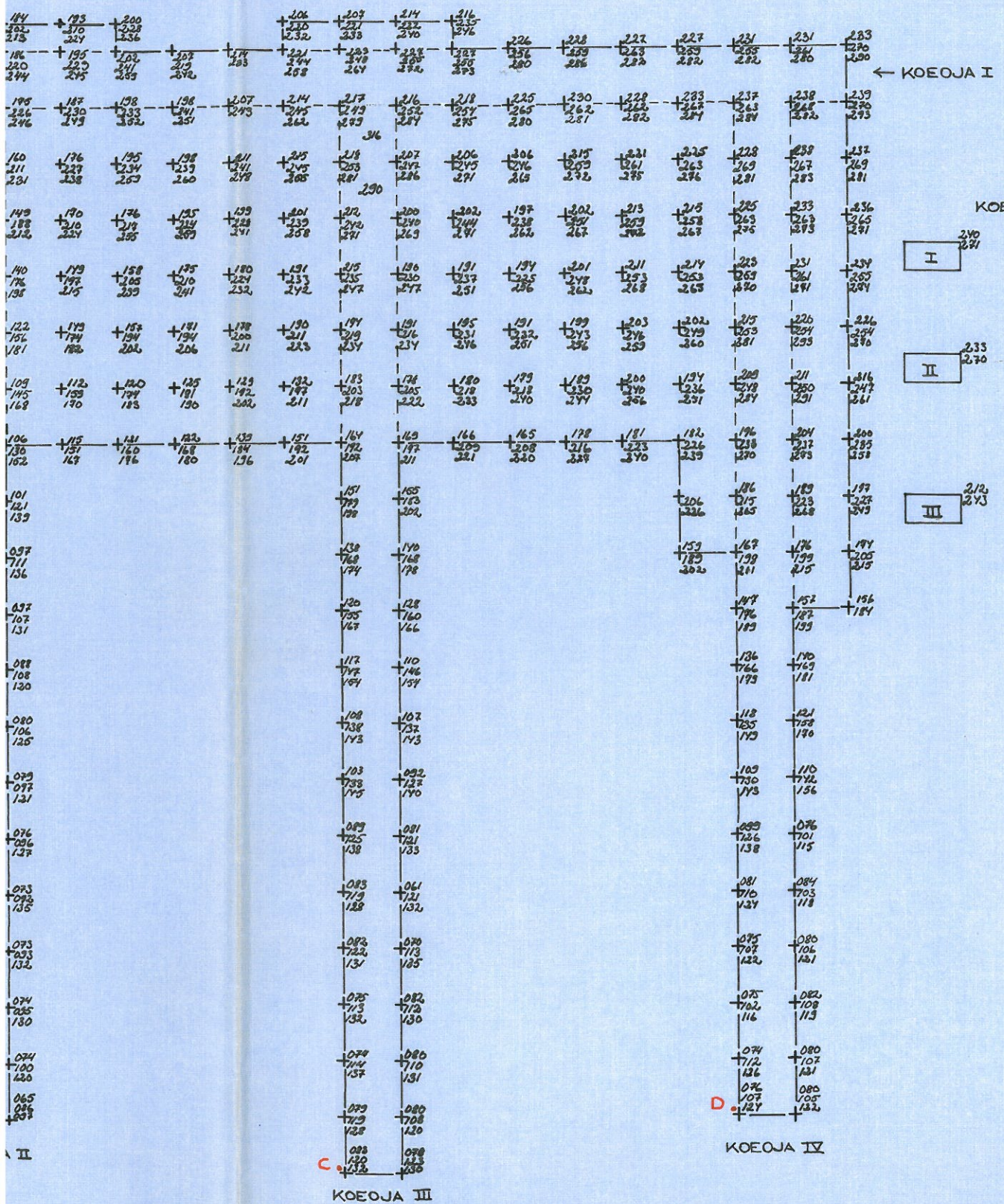
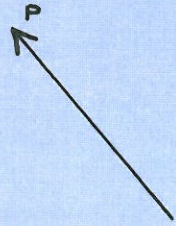

LIITE 2
 YLOJARVI MIKKOLA
 PINTA- JA POHJAAITUKSET
 Seija Sarkki 1975
 kp 24 ja 102
 mk 1:200

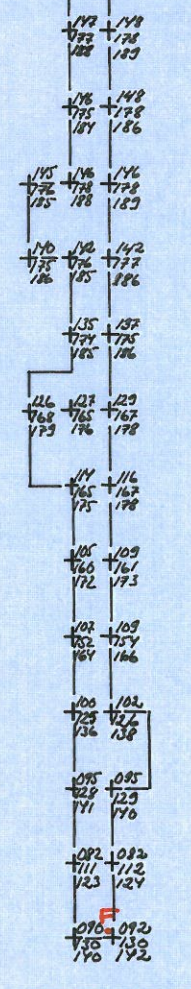
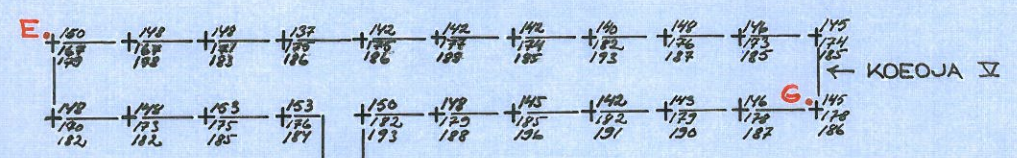
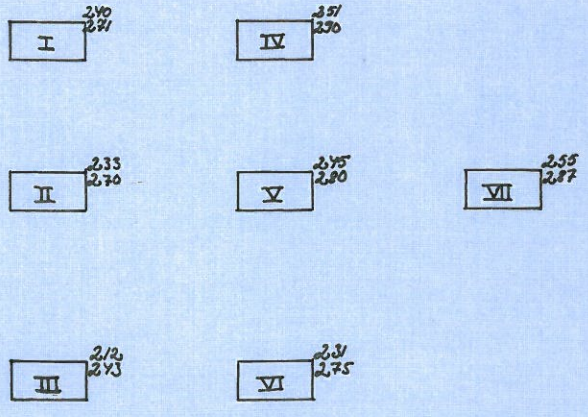
A., B. ... kohdistuspisteet liitteeseen 1

KOEKUOPAT

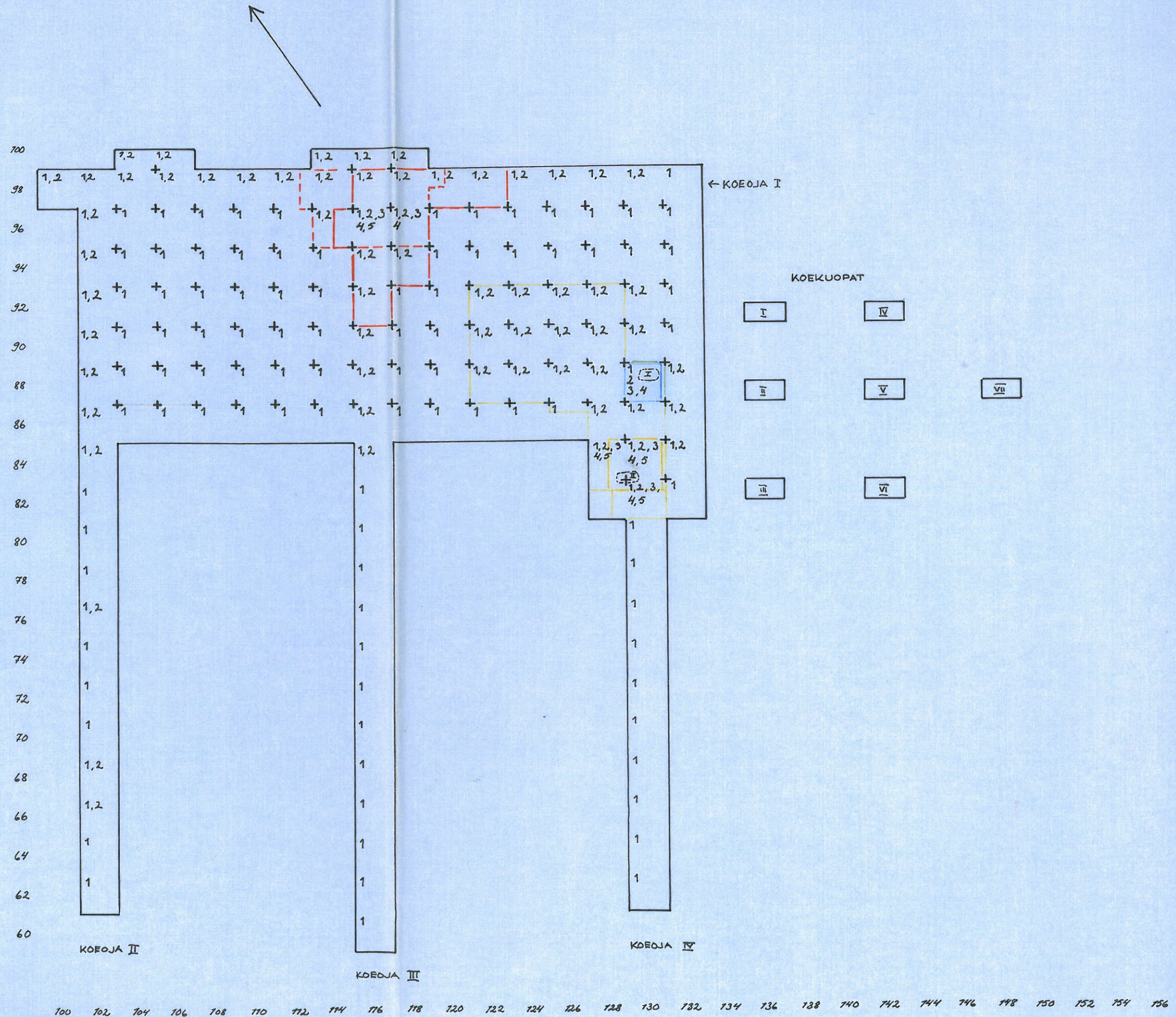

koejojen V ja VI vaatulusluvut on otettu kp:stä II = 102

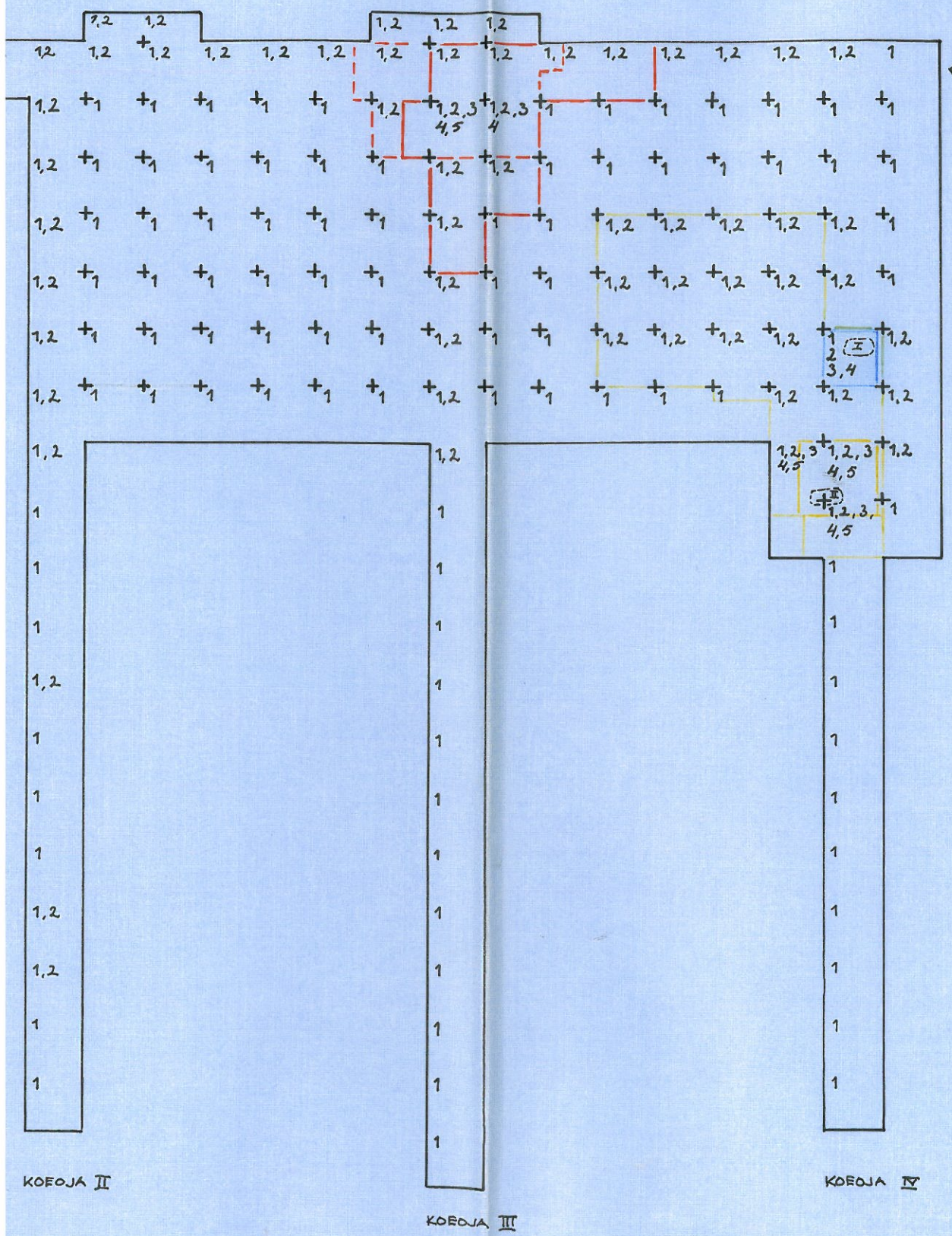
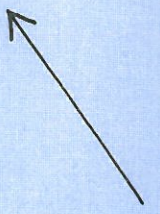

LIITE 3
 YLÖJARVI MIKKOLA
 LIITTEIDEN SIJAINTI
 Seijo Sarkki 1975
 mk 1:25

- liite 4:1
- - - liite 4:2
- liite 5
- liite 6
- liite 7
- (I) hauta I
- (II) hauta II
- 1,2... kustakin ruudusta
 kaivetut kerrokset

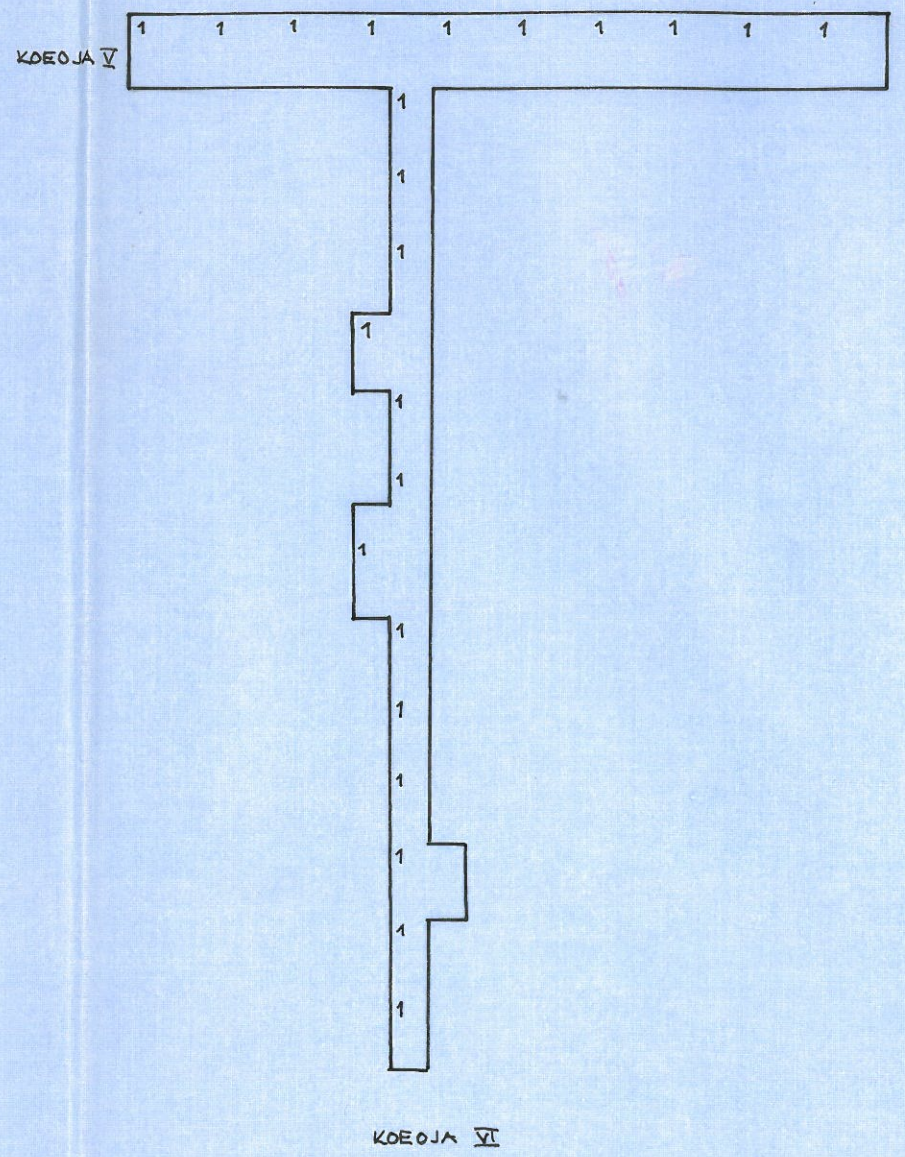
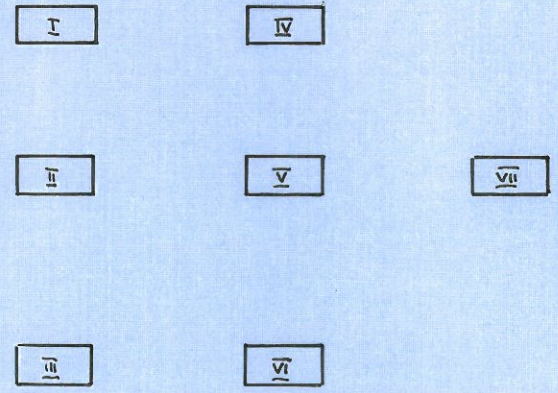

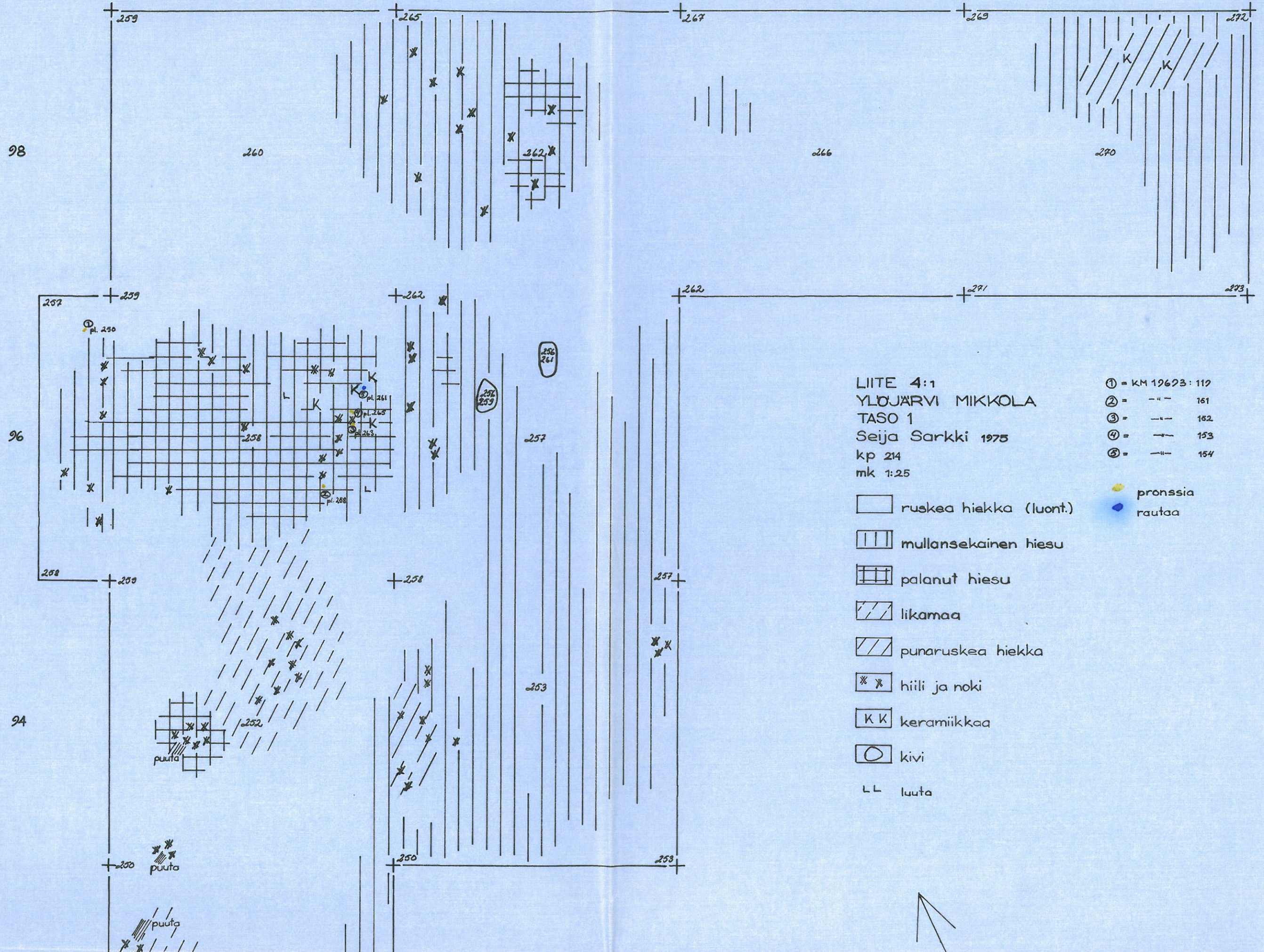

← KOEJOJA I

KOEKUOPAT

LIITE 4:1
 YLÖJÄRVI MIKKOLA
 TASO 1
 Seija Sarkki 1975
 kp 214
 mk 1:25

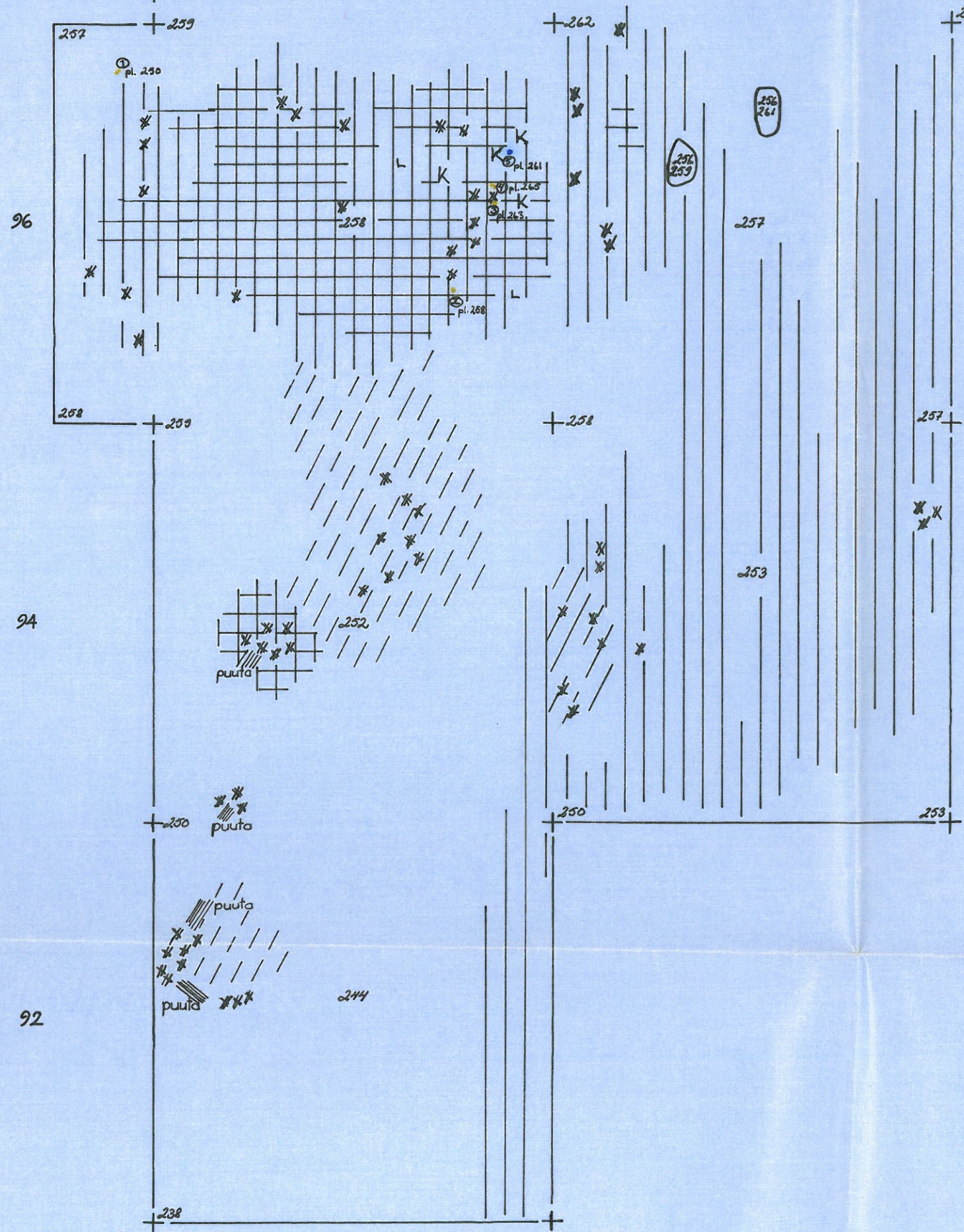
- ① = KM 19623: 117
- ② = " " 151
- ③ = " " 152
- ④ = " " 153
- ⑤ = " " 154

- ruskea hiekka (luont.)
- mullansekainen hiesu
- palanut hiesu
- likamaa
- punaruskea hiekka
- hiili ja noki
- keramiikkaa
- kivi
- luuta

- pronssia
- rautaa

LIITE 4:1
 YLÖJÄRVI MIKKOLA
 TASO 1
 Seija Sarkki 1975
 kp 214
 mk 1:25

- ① = KM 19623 : 119
- ② = " " 151
- ③ = " " 152
- ④ = " " 153
- ⑤ = " " 154

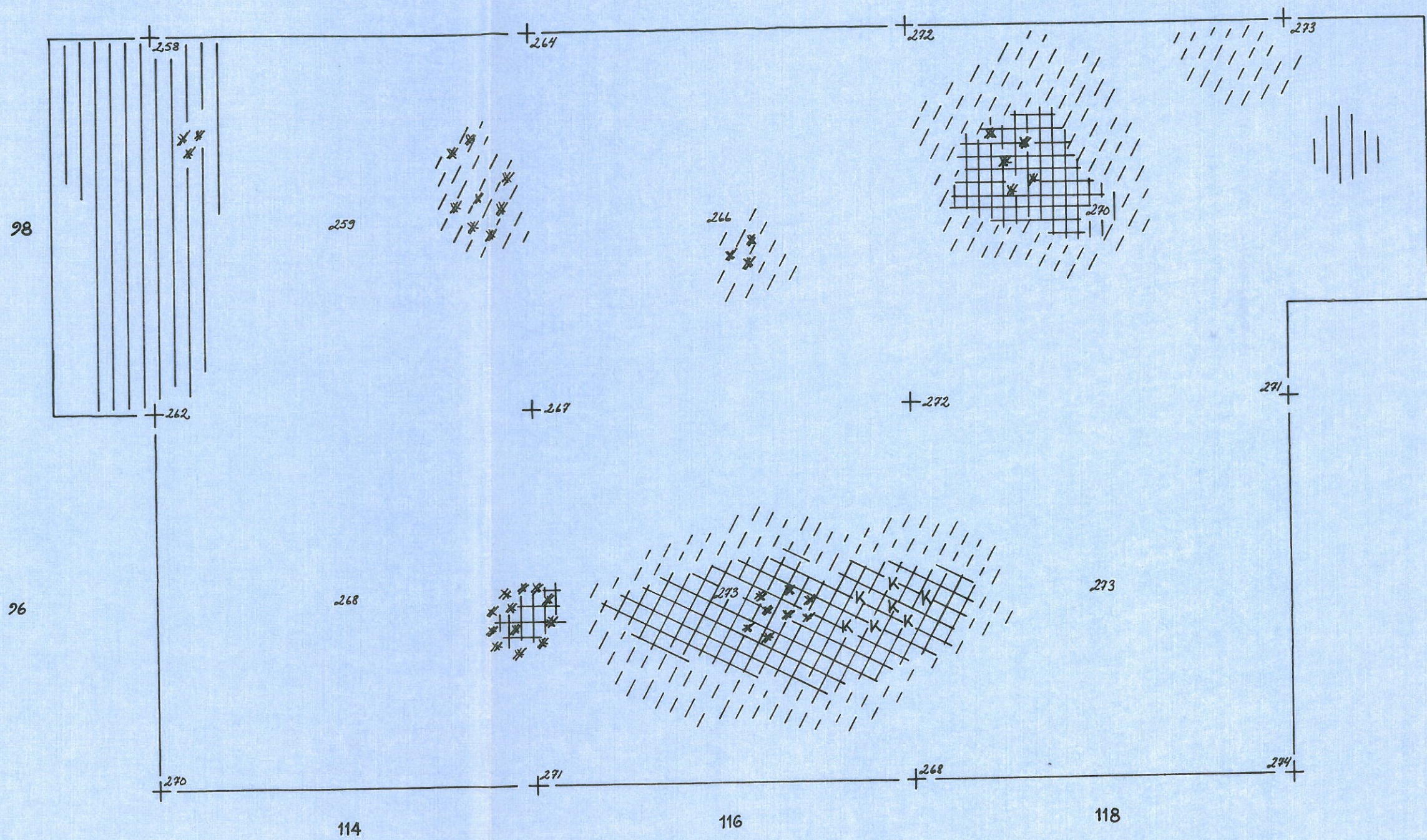
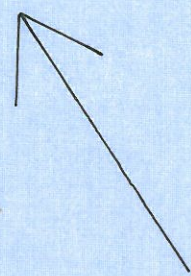
- ruskea hiekka (luont.)
- mullansekainen hiesu
- palanut hiesu
- likamaa
- punaruskea hiekka
- hiili ja noki
- keramiikkaa
- kivi
- LL luuta

- pronssia
- rautaa

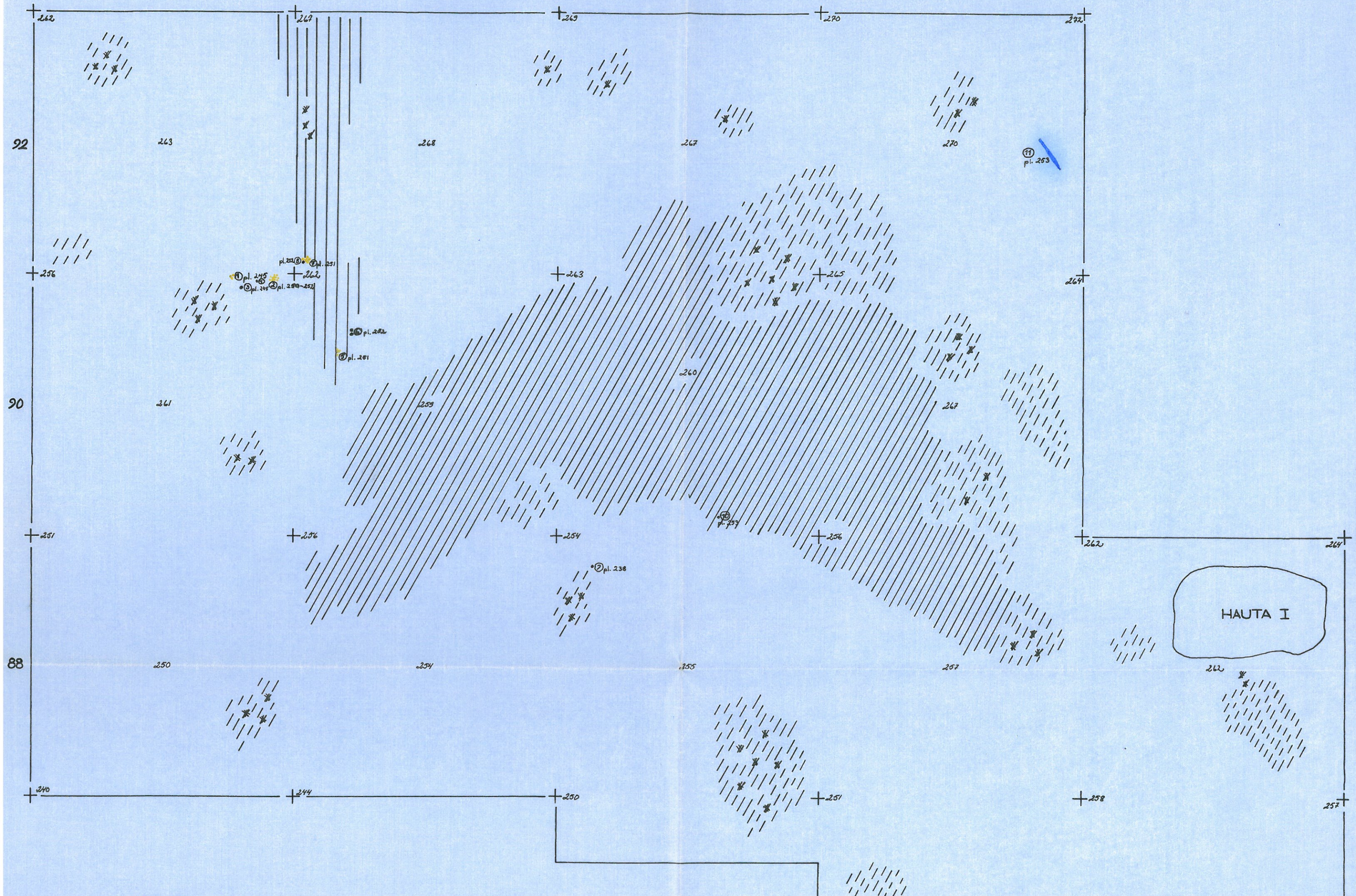

LIITE 4:2
 YLOJARVI MIKKOLA
 TASO 2
 Seija Sarkki 1975
 kp 214
 mk 1:200

- ruskea hiekka (luont.)
- multa
- likamaa
- mustanruskea likamaa
- palanut hiesu
- hiili ja noki
- K K keramiikkaa

HAUTA I

pl. 253

pl. 251
pl. 252
pl. 253
pl. 254
pl. 255
pl. 256
pl. 257
pl. 258
pl. 259
pl. 260
pl. 261
pl. 262
pl. 263
pl. 264
pl. 265
pl. 266
pl. 267
pl. 268
pl. 269
pl. 270
pl. 271
pl. 272
pl. 273
pl. 274
pl. 275
pl. 276
pl. 277
pl. 278
pl. 279
pl. 280
pl. 281
pl. 282
pl. 283
pl. 284
pl. 285
pl. 286
pl. 287
pl. 288
pl. 289
pl. 290
pl. 291
pl. 292

LIITE 5
 YLÖJÄRVI MIKKOLA
 TASO 1
 Seija Sarkki 1975
 kp 24
 mk 1:25

☐ ruskea hiekka (luont.)

▤ multa

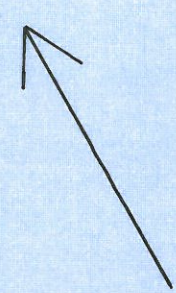
▨ likamaa

▩ punaruskea hiekka

✳ ✳ hiili ja noki

- ① = KM 19693 : 190, 191
- ② = " 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198
- ③ = " 201
- ④ = " 202, 203
- ⑤ = " 224, 225
- ⑥ = " 227, 228
- ⑦ = " 231 - 235
- ⑧ = " 236
- ⑨ = " 241
- ⑩ = " 242

- pronssia
- rautaa
- helmi

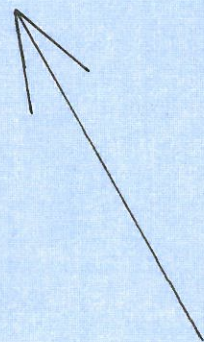

HAUTA II
 +229

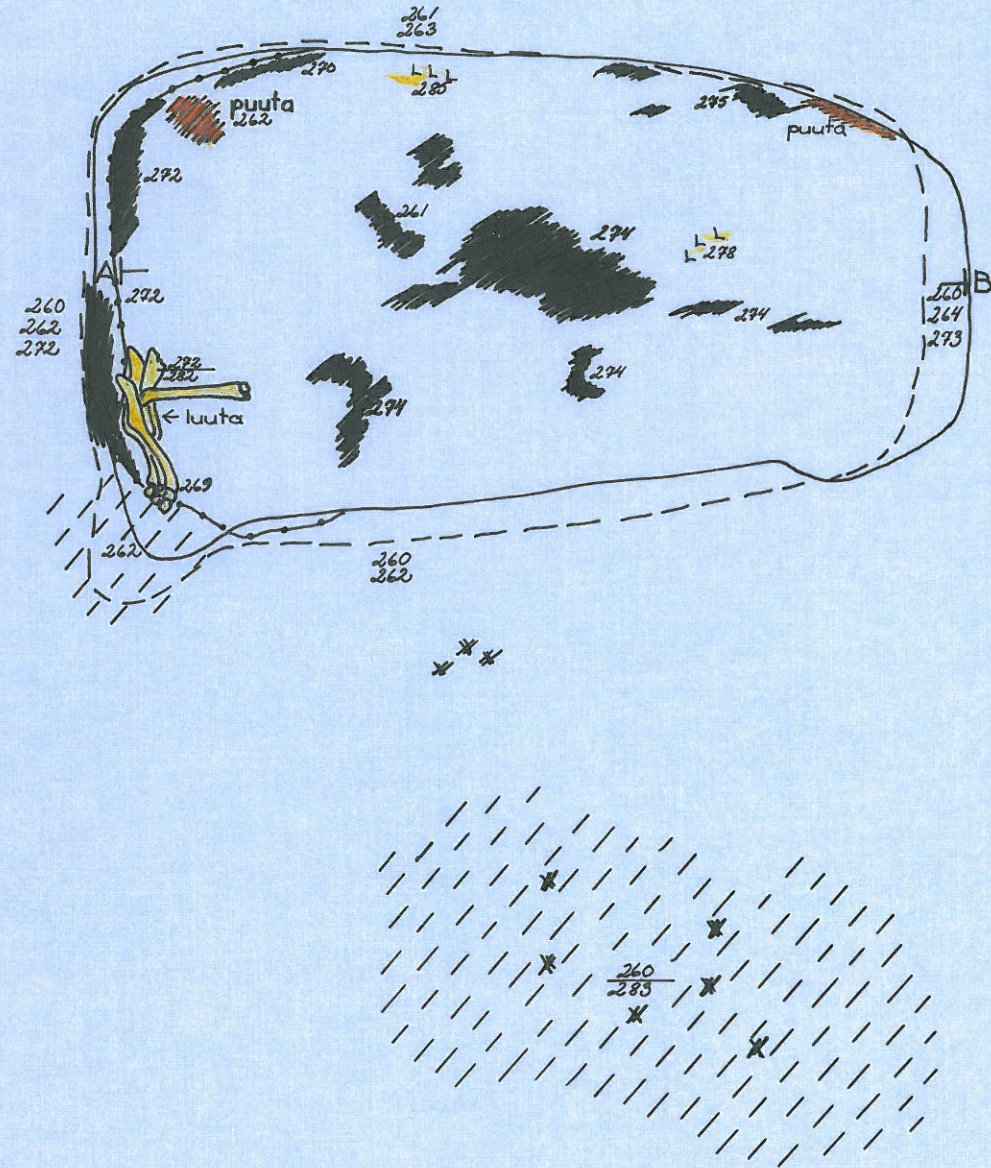
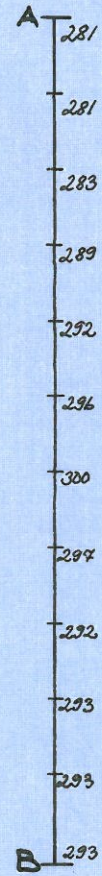

LIITE 6
 YLOJARVI MIKKOLA
 HAUTA I
 Seija Sarkki 1975
 kp 214
 mk 1:10

- likamaa
  - hiili ja noki
  - nokimaa
  - maatunutta luuta
  - epäselvä raja
  - selvä raja
  - " " "
  - maatunutta puuta
- A—B pohjan vaaitusluvut
- maatunut luu

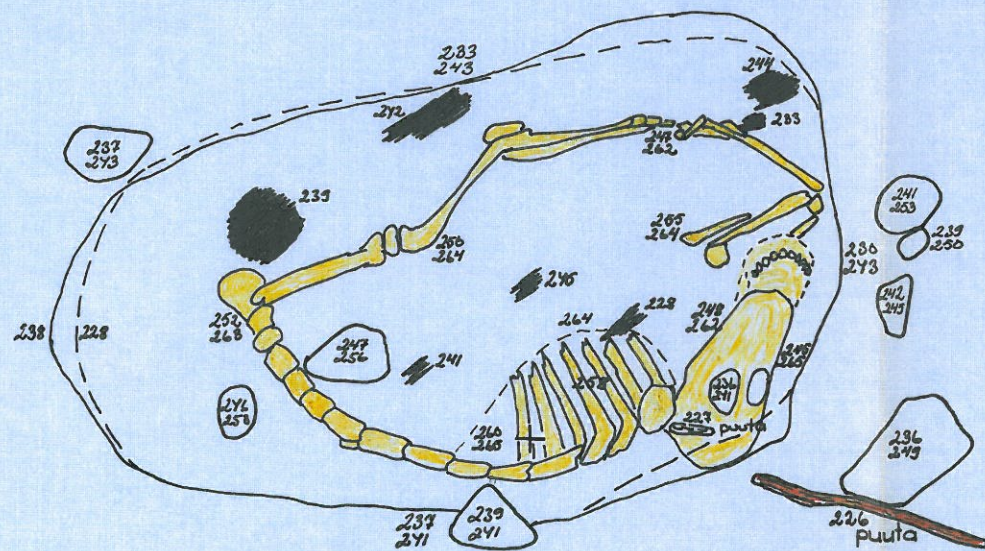

88

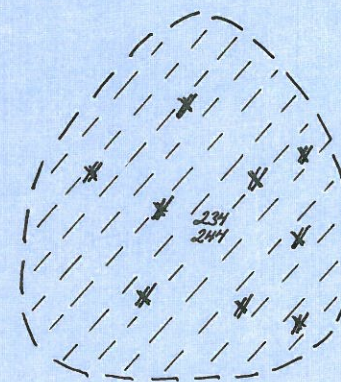
130

LIITE 7
 YLOJÄRVI MIKKOLA
 HAUTA II
 Seija Sarkki 1975
 kp 214
 mk 1:10

- likamaa
- hiili ja noki
- nokimaa
- maatonut puu
- kivi ja vaaitusluvut
- epäselvä raja
- selvä raja
- maatonut luu

YLOJÄRVI MIKKOLA

FF. 44289-44290

KUVA 1

YLOJÄRVEN MIKKOLAN RAUTAKAUTI-
SEN KALMISTON KESÄLLÄ 1975
KAIVETTU OSA KUVATTUNA ENNEN
KAIVAUKSEN ALOITTAMISTA. KUVATTU
ITÄKAAKOSTA.

FF. 44291-44295

KUVA 2

KAIVAUSALUE KUVATTUNA ETELÄSTÄ. TAUSTALLA NÄKYY ENT. TRE-VAAVA VALTATIE
SEKÄ ENT. SALOMAAN OMAKOTITALO, JONKA TONTILLA ON KAIVETTU 1959 JA -60. KUVATTU
ETELÄSTÄ S. SARKKI -75

YLOJÄRVI MIKKOLA

FF. 44296-44302 KUVA 3

YLEISKUVA KAIVAUSSALUEESTA, ETUALALLA KOEJAT V JA VI TAUSTALLA VARSINAINEN KAIVAUSSALUE. MAANTIE OIKEALLA PUOLELLA NÄKYVÄN RAKENNUSRYHMÄN TAKANA ON MIKKOLAN PIHAMAA, JOSSA ON TUTKITTU RUUMISKALMISTOA. KUVAN OIKEASSA LAIDASSA PILKOTTAA KEIJÄRVI JA VASEMMASSA REUNASSA NÄKYVÄ OSA TEIVAALANHARJUSTA. KUVATTU ITÄKAAKOSTA.

F. 44303 KUVA 4

KOEJÄ I ENSIMÄISEEN TASOON KAIVETTUNA, KESKI-OSASSA NÄKYVÄ KAKSI TUMMAA LÄISKÄÄ JOISTA LÖYTÄY PALANUTTA LUUTA. KUVATTU ITÄKAAKOSTA.

F. 44304 KUVA 5

EDELLISESSÄ KUVASSA NÄKYVÄT LÄIKÄT LÄHEMPÄÄ KUVATTUNA (RUUDUISSA 112-118/98). KUVATTU ITÄKAAKOSTA.

F. 44305

KUVA 6

SAMA KUIN EDELLISESSÄ KUVASSA TOISEEN TASOON KAIVETTUNA. KUVATTU ITÄKAAKOSTA.

F. 44306

KUVA 7

KOEJÄ III, JOSSA ETUALALLA, RUUDUISSA 116/92-94 ON KAKSI TUMMAA LÄISKÄÄ, ENSIMÄISEEN TASOON KAIVETTUNA. KUVATTU PÖHJOISKOILLISESTA.

YLOJÄRVI MIKKOLA

F. 44307

KUVA 8

KOEOJA IV ENSIMÄISEEN TASOON
KAIVETTUNA. ELÄINTEN HAU-
DOIKSI OSOTTAUTUNEET LÄIS-
KÄT NÄKYVÄT OJAN TAKAOSAS-
SA. KUVATTU POHJOISKOILLI-
SESTA.

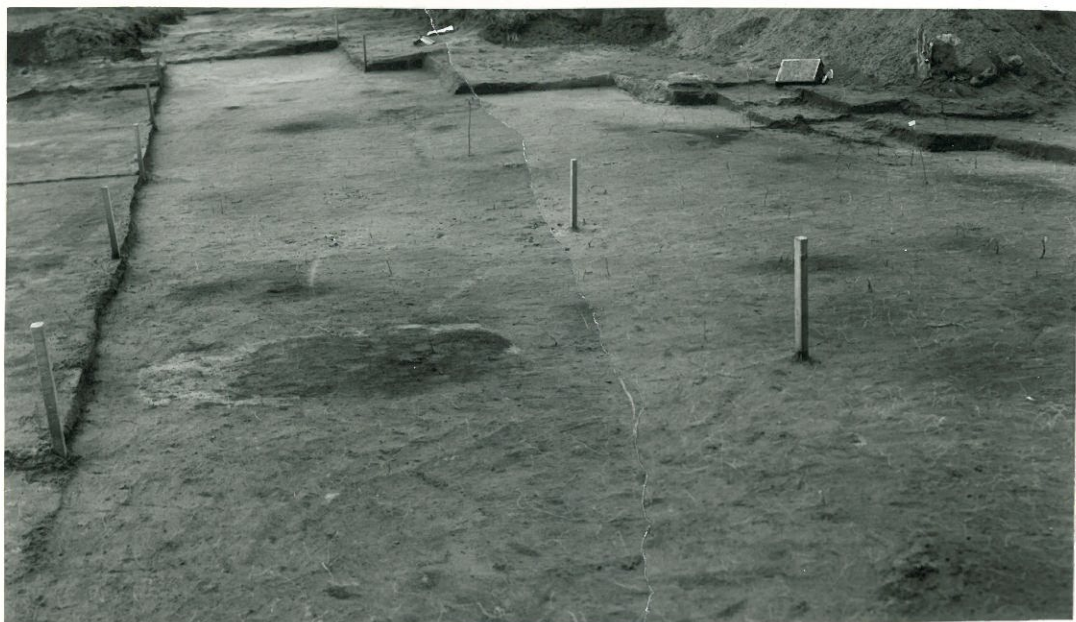
KUVA 9

KANAUSALUEEN ITÄPUOLI, KOEOJEN III JA IV VÄLINEN
ALUE KAIVETTUNA TOISEEN TASOON, OSITTAIN ENSIM-
MÄISEEN. TUMMAT LÄIKÄT OVAT NOENSEKAISIA JA
MELKEIN KAKISTA NIISTÄ SAATIIN LÖYTÖJÄ. KU-
VATTU POHJOISKOILLISESTA.

FF. 44308-44311

YLOJÄRVI MIKKOLA

FF. 44319-44318

KUVA 10

EDELLISESSÄ KUVASSA NÄKYVÄN ALUEEN ITÄOSA SAMASSA KAIVAUSSVAIHEESSA. KUVATTU IDÄSTÄ.

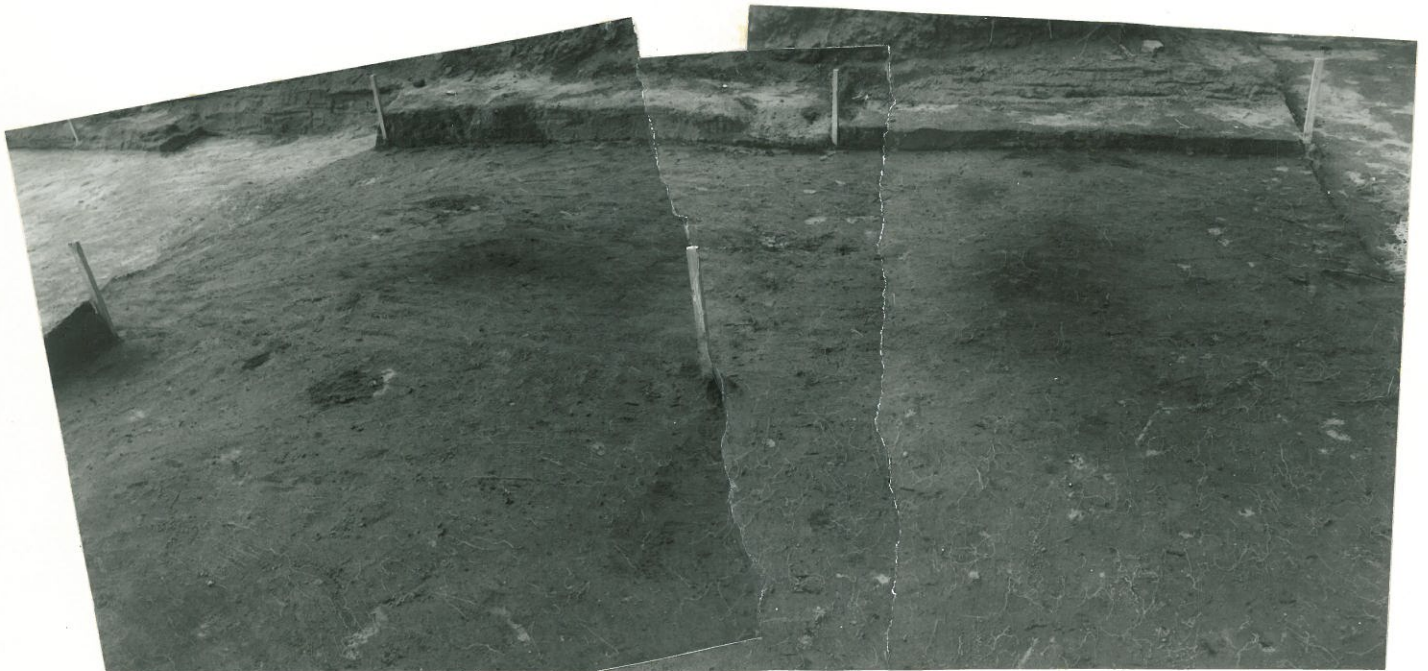
FF. 44319-44320

KUVA 11

KUVASSA NÄKYVÄN ALUEEN LÄNSILAITA SAMASSA KAIVAUSSVAIHEESSA. KESKELLÄ NOKILÄISKÄ, JOSTA LÖYTYI MELKO RUNSAASTI PRONSSISPIRAALLEJA. KUVATTU ITÄKAAKOSTA.

YLÖJÄRVI MIKKOLA

F. 44312 - 44314 KUVA 12

RUUDUISSA 116-118/94-96 OLLEET NO-
KIL'AIKAT KUVATTU PUOLESSA VÄLIS-
SÄ TOISTA KERROSTA. KUVA OTETTU
ITÄKAAKOSTA.

F. 44315 KUVA 13

RUUDUSSA 116/96 OLLUT NO-
KIL'AIKKA TOISEEN TASOON
KAIVETTUNA. KUVATTU
ITÄKAAKOSTA.

F. 44316 KUVA 14

SAMA KUIN KUVASSA 13
KOLMANTEEN TASOON KAI-
VETTUNA. KUVATTU ITÄ-
KAAKOSTA.

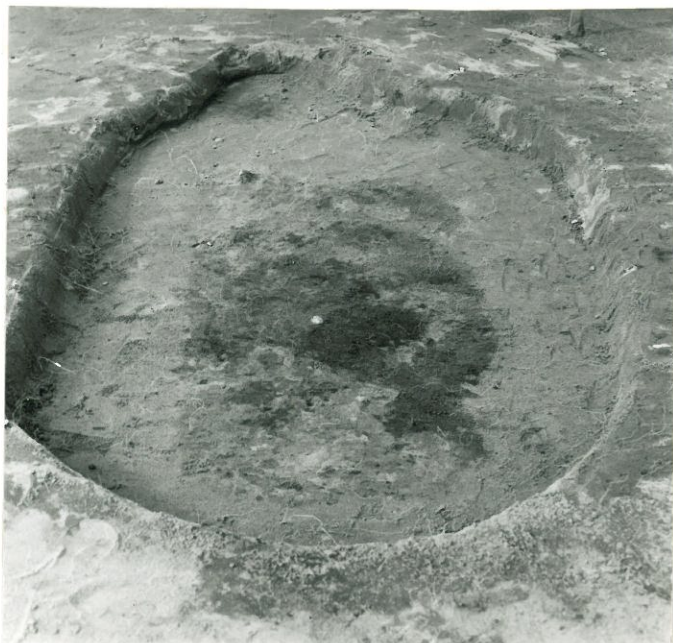

YLÖJÄRVI MIKKOLA

F. 44321 KUVA 15

HAUTA 1 KUVATTUNA SIINÄ VAIHEESSA, KUN SEN RAJAT ON SAATU SELVÄSTI NÄKYVIIN (TASO 1). KUVATTU LÄNSILUOTEESTA.

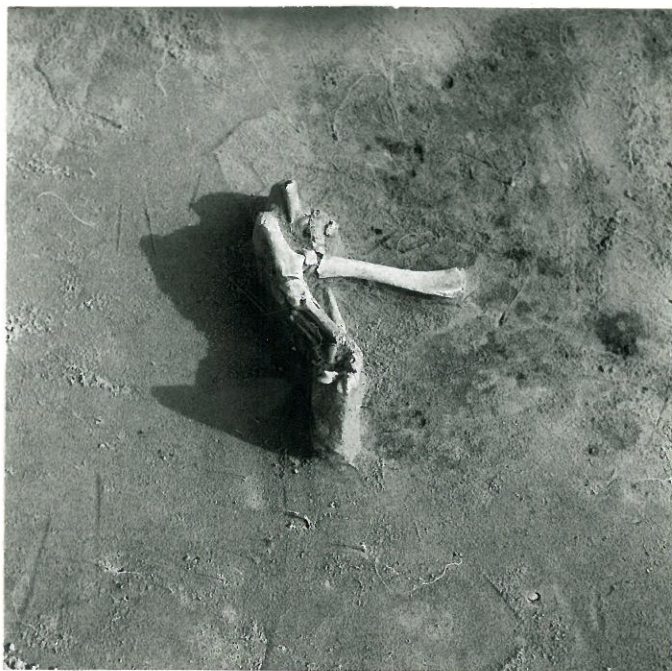
F. 44322 KUVA 16

HAUTA 1 TOISEEN KAIVETTUNA. KUVATTU ITÄKÄÄKÖSTÄ.

F. 44323 KUVA 17

HAUTA 1 KOLMANTEEN TASSOON KAIVETTUNA. KUVATTU IDÄSTÄ.

F. 44324 KUVA 18

EDELLISESSÄ KUVASSA NÄKYVÄT JALKOJEN LUUT KUVATTU ETELÄLOUNAASTA.

YLOJÄRVI MIKKOLA

F. 44325 KUVA 19
HAUTA 2 KUVATTUNA SII-
NÄ VAIHEESSA, KUN SEN
RAJAT NÄKYVÄT SELVÄS-
TI (TASO 1). KUVATTU ITÄ-
KAAKOSTA.

F. 44326 KUVA 20
HAUTA 2 KAIVETTUNA TOI-
SEEN TASOON. KUVATTU
ITÄKAAKOSTA.

F. 44327 KUVA 21
HAUDASTA 2 PALJASTUNUT
ELÄIMEN LUURANKO KO-
KONAAN ESIIN KAIVETTU-
NA. KUVATTU POHJOIS-
KOILLISESTA.

F. 44328 KUVA 22
SAMA KUIN EDELLÄ KU-
VATTUNA ITÄKAAKOSTA.

YLOJÄRVI MIKKOLA

F. 44329 KUVA 23
SAMA KUIN KUVISSA 21
JA 22 KUVATTU ETELÄ-
LOUNAASTA.

F. 44330 KUVA 24
SAMA KUIN EDELLÄ KUVAT-
TUNA POHJOISESTA.

F. 44331 KUVA 25
KOEJOJA V ENSIMMÄISEEN
TASOON KAIVETTUNA. KU-
VATTUNA ITÄKAAKOSTA.

F. 44332 KUVA 26
KOEJOJA VI OSITTAIN EN-
SIMMÄISEEN TASOON KAI-
VETTUNA. KUVATTU POH-
JOISKOILLISESTA.